

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 59 baniva
több

Ujabb román magyar tárgyalások.

Budapestről jelentik: Románia és Magyarország között nem sokkal ekkor újabb tárgyalások indulnak meg, amelyekben a két ország között még fennálló függő ügyeket fogják elintézni, (postatakarékpénztári betétek, hadikölcsönök, nyugdíjügy stb.)

A Sfatul-szervezetek a Vadul comercialért.

A Sfatul Negustoresc aradi csoportjához a szervezet bucurestii központjától ma utasítás érkezett, amely szerint a közeli hónapokban demonstratív közgyűléseket kell tartani. A közgyűlések anyagát a központ szerint összpontosítják és azt használják fel anyagul a kormány elé terjesztendő memorandumhoz. Az aradi központ épen idejében kapta az utasítást, miután most adta ki azt a meghívót, amelynek értelmében október huszonhatodikán tartja a tanács közgyűlését. A kereskedők tanácsa közgyűlésén elsősorban a Vadul Comerciál, a kereskedők védelméről szóló törvényt tárgyalja és annak parlamenti megszavazását követeli. Másodsorban a kereskedelmet és a mindennapi életet súlyosan érintő pénzügyi kérdésekről foglalkoznak hosszabban tárgyalni és ennek megszüntetése érdekében szintén memorandummal fordulnak a kormányhoz, illetőleg a Sfatul bucurestii központjához. A spekulatív irányú hatályon kívül helyezése a legfontosabb kérdések közé fog tartozni, bár a törvényt eddig nem alkalmazták olyan mértékben, mint ahogyan azt valójában a törvény zellemében intézni kellett volna. A törvény hatályon kívül helyezése azonban azért fontos probléma, hogy az ne fenyegetse a jövőben a kereskedőket. Fontos kérdés lesz a forgalmi adó eltörlése is. A Sfatul aradi csoportjának közgyűlése demonstratív-jellegű lesz és ezért fontos, hogy megfelelő anyagot szolgáltatson a bucurestii központ számára, amely a kormány illetékes faktoraival előtérrel kíván demonstrálni.

A bécsi sajtó Bratianu miniszterelnökről.

Bécsből jelentik: A lapok vezércikkben foglalkoznak Bratianu Jonel miniszterelnök látogatásával. Seypel kancellár hivatalos lapja, a Reichpost kifejti, hogy a miniszterelnök látogatása Ausztria és Románia politikai és gazdasági viszonyának további fejlődését jelenti. A Neue Freie Presse hosszabb cikkben méltatja a miniszterelnöknek a román-osztrák megállapítás körül szerzett érdemeit.

Milyen feltételekkel lép be Németország a Népszövetségbe

Egyenlő jogokat követel. — Macdonald és Zogul pasa jegyzékváltása. — A kínai háború véres részletei.

Berlinből jelentik: Egyes lapok állításával szemben, hogy Németország nem várja be a nagy hatalmakhoz intézett memorandumára a választ és haldéktalanul benyújtja felvételi kérelmét a Népszövetséghez, a Wolff ügynökség hivatalosan jelenti, hogy ez a hír téves. A német kormány bevárja a szövetségesek határozatát és csak akkor kéri felvételét, ha a nagy hatalmak beleegyeznek abba, hogy Németország egyenlő jogokkal léphet be a Népszövetségbe és a népszövetségi tanácsba.

Angol—egyiptomi ellentét.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint Zogul pasa felkérte Macdonaldot, hogy vonja vissza az angol csapatokat Egyiptomból. Macdonald azt válaszolta, hogy az angol csapatok jelenléte a Szezi csatorna védelmére feltétlenül szükséges, ennél fogva a kérelemnek nem lehet eleget. Zogul erre kijelentette, hogy Egyiptom maga vállalja a csatorna védelmét. Macdonald visszautasította ezt az ajánlatot és kifejtette Zogul pasa előtt az angol—egyiptomi szövetség előnyeit. Zogul azonban hangsúlyoz

ta, hogy csak az angol csapatok visszavonása után hajlandó a szövetség kérdéséről tárgyalni.

Borzalmas háború Keleten.

Londonból jelentik: Sanghai körül hatalmas csata tombol. A várost több ponton katonaság tartja megszállva. Néhány külső városrész lángban áll. Mandzsuri repülőgépek bombázzák a Sanghai-Kvangig nyomult kiangsu csapatokat.

A Daily Mail tudósítója szerint a kiangsu kormányzó vasárnapi támadásai a legerősebbek, amelyek a polgárháború folyamán eddig történtek. A harc, melyet sok száz nehézbegyű pergőtűze vezetett be, 20 mérföldnyire áll a sanghai városfalaktól. A kiang-sang mulai fronton, mely alig hat mérföld hosszú, százával fekszenek a halottak Lin-Ho offenzívája emlékeztet a világháború utolsó évének francia és német támadási módjára, a tüzéség és a rohamcsapatok végzik a legnagyobb munkát. Az északi harctéren is megindultak az ellenségeskedések. A mukdeni harcokban mintegy 2000 ember esett el.

Az aradi vasuti katasztrófa epilógusa.

(Saját tudósítónktól.) A három héttel ezelőtt történt borzalmas halálos aradi vasuti karambol ügyében — mint jelentettük — a bünyű eljárástól függetlenül az aradi vasutigazgatóság delegált bizottsága a legszigorúbb fegyelmi eljárást folytatta le annak megállapítására, hogy a katasztrófa előidézésében kit és milyen mértékben terhel felelősség. A fegyelmi választmány, mint ismeretes, megállapította, hogy elsősorban Szerb Milán aradi helyettes állomásfőnököt, az akkor szolgálatot teljesítő forgalmi tisztet és a pályarendezőt terheli a felelősség, mert az ő hibájukból állott a tolatómozdony azon a sínparon, amelyre a gyorsvonat berobogott. Ha a tolatómozdony nem állott volna ezen a sínparon, a légfék elromlásából nem származhatik karambol, mert néhány száz méterrel odébb a gőz elzárása folytán megállott volna a gyorsvonat. Csak másodfokon találták bűnösnek Fecske Ká

rolly gyorsvonati mozdonyvezetőt, aki elmulasztotta menetközben a légféket kipróbálni és a gyorsvonat kísérszemélyzetét, amely a vészjelek hallatára sem használta a vészfékeket.

A személyzetet az egyes szolgálati helyekre osszák be, azonkívül, hogy a pályaudvar beosztásáról a vonatok érkezési és indítási vágányait, a tolatás minden mozdulatát pontosan beosszák, erről tervrajzot készítsenek és jóváhagyás végett terjesszék be a kerületi vasutigazgatóságához. A fegyelmi választmány megállapította, hogy nem úgy osztották be az állomás személyzetét, hogy a tisztviselők képzettségüknek megfelelő helyre jussanak, hanem nagy körületekintést és hozzáértést igénylő helyekre olyan vasutasok kerültek, akiknek erre nincs képesítésük. Másodsorban a pályaudvar beosztása rossz volt, mert mint a karambol után beigazolást nyert, semmi szükség sem volt arra, hogy a to-

latómozdony a gyorsvonat bejáró sínparján álljon. A karambol után ugyanis az állomásfőnökség intézkedésére most már nem áll azon a helyen a mozdony, a gyorsvonat aradi szerelését azonban így is a rendelkezésre álló tartózkodási idő alatt el tudja a személyzet végezni. — A karambol megtörténetkor az aradi állomás pályaudvarán a harmadik vágány teljesen üres volt és így senemi ok sem volt arra, hogy a gyorsvonatot a második vágányra vezettessék, amelyen a tolató masina állott.

A fegyelmi választmány a bünyűség megállapításáról jegyzőkönyvet készített. A bünyűtetés mérvét, a bucurestii vezérigazgatóság mellett működő legfelsőbb fegyelmi bizottság fogja megállapítani.

Rablótámadás

a spanyol trónörökös ellen.

Az infáns párisi kalandja.

Párisból jelentik: Kellmetlen kalandja volt pénteken Párisban a spanyol trónörökösnek, aki néhány nap óta inkognitóban a francia fővárosban tartózkodik. — A trónörökös délelőtt egyedül sétált a városban, amikor egyik melékucában egy jól öltözött férfi megszólította és felajánlotta, hogy különböző történelmi érdekességeket fog neki mutatni. Az idegen a trónörökös, aki az ajánlatot elfogadta, egy házba vezette, ahol két tengerészruhába öltözött férfi várta. A tengerészek revolvert szegeztek a trónörökös mellének és pénzt követeltek tőle. A trónörökös segítségért kiáltott, mire az utcáról többen benyomultak a házba, lefegyverezték a rablókat és átadták őket a rendőrségnek. Párisban kinos feltűnést keltett a trónörökös kalandja. A belügyminiszter és a rendőrfőnök felkeresték a trónörökösöt és sajnálkozásukat fejezték ki a rablótámadás miatt.

— Szálloda, kávéház, vendéglő, bodega és korcsmatulajdonosok jelentkezése. A temesvári rendőrprefektúra a következő hirdetményt bocsátotta ki: Hivatkozással az idegenek és nyilvános helyiségek ellenőrzéséről szóló törvény 16. paragrafusára, felkéretnek az összes temesvári szálloda, kávéház, vendéglő, bodega és korcsmatulajdonosok, hogy jelen rendelet közzétételétől számított 8 napon belül jelentkezzenek a temesvári rendőrprefektúra I. em. 67. sz. szobában, magukkal hozva kérvényüket a nyitási engedély megadása végett. Akik jelen rendeletnek nem tesznek eleget, azok a törvény szerint bünyűtetve lesznek, Dr. Valeriu Liuba, rendőrprefektus.

A gödöllői kath. főgimnázium hamis érettségi bizonyítványai.

Goldmann Simon temesvári milliomos fia hamis érettségi bizonyítvánnyal lett önkéntes. — Sok egyéves önkéntes szolgál hamis érettségi bizonyítvánnyal.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes bűnügyben nyomoznak a temesvári katonai hatóságok és az ügyészség egy névtelen feljelentés alapján, amelyből megállapítható volt, hogy egy ismert temesvári többszörös milliomosnak fia hamis érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik s hogy sokan teljesítenek barátai közül katonai szolgálatot mint egyéves önkéntesek, akiknek szintén hamis érettségi bizonyítványuk van.

A rendkívül szenzációs esetről munkatársunknak a következő érdekes részleteket sikerült megtudni:

Goldmann Simon temesvári óra- és ékszergyáros nevével egy súlyos rágalmazási perből kifolyólag már több ízben foglalkozott a sajtó. A Közlöny is megemlékezett annak idején a közte és volt társa, Siebold bútorgyáros között fennálló vizzálykodásról s ennek kapcsán többrendbeli briliáns-, arany- és platina csempészésről. Jelenleg Goldmann Simon Vilmos nevű fia szerepel az alantí szenzációs bűnügyben.

Megállapítást nyert, hogy az ifjú Goldmann birtokában levő s a gödöllői m. kir. katolikus főgimnázium által 1919 évi június hó 19-iki dátummal kiállított érettségi bizonyítvány hamisítvány.

Piroska Tivadar, nevezett gimnázium helyettes igazgatója ugyanis f. évi június 27-én 132—

924 szám alatt kelt értesítése szerint Goldmann Vilmos sem 1919-ben, sem azelőtt, sem azután Gödöllőn nem tett érettségét, soha ilyen nevű tanulójuk nem volt, de Goldmann 1919-ben nem is tehetett volna érettségi vizsgát, mert hiszen a proletárdiktatúra miatt ilyeneket akkor nem is tartottak.

Goldmann Vilmos a rendőrségen Gutu Athanáz detektívönök előtt bevallotta, hogy az érettségi bizonyítvány, tényleg hamis s egyúttal több fiatalembert nevezett meg, akik szintén hamis érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek és jelenleg mint egyéves önkéntesek teljesítenek szolgálatot.

Érdekes, hogy a bűnös fiatalember is ez évben mint egyéves önkéntes vonult be a temesvári gyalogezredhez és teljesített szolgálatot két héttig, míg orvosi bizonyítvány alapján szabadságot kapott.

A folyamatban lévő vizsgálat lesz hivatva kideríteni, kitől, hol és milyen körülmények között szereztek Goldmann és társai a hamisított érettségi bizonyítványokat s vajjon ezek alapján nyerték el az önkéntesi jogosultságot, minthogy Goldmann Vilmos ez utóbbit tagadja.

Az ügyészségnek dr. Radian Emil ügyésznek osztották ki a szenzációs ügyet, mely Temesvárott érthető feltűnést fog kelteni.

Kus Lászlót a legkitűnőbb színházi rendezők egyikét nevezték ki az Operaház főrendezőjének igazgatói címmel és hatáskörrel. A magyar kormány a szanálási akció következtében erősen megszorította az Operaház szubvencióját és ezért Márkus László lemondott igazgatói állásáról, de az Operaház intendánsának rábeszélésére továbbra is megmarad az Operaház főrendezői minőségben. A lemondás összefügg azzal a körülménnyel, hogy Márkus László nem látott semmi garanciát művészi programjának megvalósítására. Sem anyagi eszközök, sem megfelelő művészi személyzet nem állanak rendelkezésére.

* Az Arad városi színház heti műsora. Kedden: Mihályiné két lánya vigjáték. Bemutató előadás. Szerdán: Mihályiné két lánya vigjáték. Csütörtökön: Árvácska operette. Bemutató előadás. Pénteken: Árvácska operette. Szombaton: Árvácska operette.

* Mihályiné két lánya. Az első prózai újdonság Bus-Fekete Lászlónak nagyszerű, a kisvárosi életet ostromozó vigjátéka: Mihályiné két lánya lesz, melyet kedden mutat be a színház. Az értékes próza alkalmat ad F. Sugár Terinek, hogy egyéniségének legjobban megfelelő szerepben, egy felszeg, de később társaságbeli ragyogó leány alakjában, művészetét egészít vigye színpadra. A másik Mihályi lány Fekete Irén alakítja, az özvegy Sárközi Blanka lesz. Mellettek még egy egész csomó jó vidéki figura, melyekben Mészáros Béla, Darvas, Soór Jenő, Erdélyiné és Szabadkai játszanak.

* Bartók Béla világszerte ünnepezt zenealkotó zongorahangversenye csütörtökön, október 9-én a kulturpalotában. Jegyek kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében Aradon, a minorita-templom mellett.

* Árvácska. Csütörtökön egy hete lesz, hogy Fekete Mihály szintársulata bemutatkozott és erre a napra a negyedik premier van műsorra tűzve. Az Árvácska Bus-Fekete László szövege és Zerkovitz Béla muzsikája. Zerkovitz a könnyed zene mestere és ezzel lopja be magát a legszelebb néprétegek kegyeibe. A csupa fiúbemésző zenével bíró és kerekded meséjű operettet tíz estére tűzte színre az igazgatóság és a megfelelő színpadi felkészültség mellett az ének személyzet legjobbjai: Lengyel Irén, Zilahy Irén, Lisztainé, Misoga László, Szücs Laci, Kassay, Szabadkay, Szabó Gyula szállanak sikra a sikerért.

* Itt van végre a várva-várt alkalom, hogy Arad társadalmá fogadhatja és ünnepelheti korunk egyik legnagyobb zenei tüneményét, a világvárosoknak is dédelgetett kedvencét: Bartók Bélát, a világszerte ünnepezt zenealkotót és zongoraművészt. Évek óta várták hangversenyét Aradon, míg végre valóra vált az óhaj s csütörtökön este az istenáldotta művész kezei alól fognak felcsendülni azok a gyönyörű melódiák, amelyeknek megköltésére minden mű az alkotásnak ősfiorása — a szép művészte — ihlette az előadó művészt. Liszt, Beethoven és Chopin egy-egy darabján kívül csupa Bartók zene tölti ki az aradi műsort. Jegyek kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében Aradon, a minorita-templom mellett.

Fényes magyar hercegi nász.

József Ferenc főherceg esküvője Anna szász hercegnővel.

Sybillenortból jelentik: A városnak néhány nap óta izgalmas napjai vannak. Az uccák fel vannak lobogozva, az emberek ünneplésben járkálnak és az állomásról szinte félóránként jönnek a főúri fogatok és autók. A nagy izgalom és ünneplés oka az, hogy tegnap tartotta ott meg József Ferenc magyar főherceg József főherceg fia ünnepélyes esküvőjét Anna szász hercegnővel. Az egykori szász uralkodóház minden tagja jelen volt az ünnepélyes szertartáson és a sybillenorti kastély minden szobája előkelő vendégekkel van telve. A házasság megáldása a várkastély hatalmas udvarán történt, amelyet erre az alkalomra kápolnának rendeztek be. A volt szász király tábornoki egyenruhában volt és a napsütésben kápráztatóan csillogott a díszegyenruhák aransujtása és a hölgyek szebbnél-szebb toilettje. A király mellett János György főherceg, felesége Mária Immaculata főhercegnő és Thurn-Taxis herceg és felesége állottak. A menyasszony egyszerű fehér selyemruhába volt öltözve, hajában mirtuszkoszoru és hosszú uszályt Hohenzollern herceg két ikergyermeke tartotta. A vőlegény magyar huszáregyenruhában, az aranygyapjas renddel díszítve állott oldalán. Az esküvő egyik érdekessége még, hogy a misét a boroszlói bibornok és meiseni püspök jelenlétében György herceg celebrálta, akit csak nemrég avattak fel lelkésznek. Az esketés után a bibornok átadta a pápa áldását. Az üdvözlések után a király díszebédet adott, amelyen megjelentek a résztvevők teljes díszben. A hölgyek estélyi ruhákban, a hercegnők feltették kápráztató családi ékszereiket, a férfiak egyenruhában öszes kitüntetésekkel jelentek meg. A díszebéd és toasztok után az új házaspár Budapestre utazott. A magyar fővárosban a hálaadó misén való részvétel után a házaspár a rózsadombi kastélyba hajtat, ahol szintén ünnepélyesen fogadják őket.

Az aradi vári kávéház fosztogatói.

Letaróztatták az egyik tolvajt

(Saját tudósítónktól.) Az aradi vár kávéházában elkövetett sorozatos lopások ügyében ismét érdekes fordulatok állottak elő. Amint jelentette a Közlöny, Jovin György a kávéház bérletje feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy iróasztala fiókjából negyvenezer lejt elloptak. A rendőrségnek csakhamar sikerült kinyomozni a tetteseket és letaróztatták az utóbbi hónapokban a kávéházban szolgáló cselédleányokat, akik beismerték, hogy távozásuk előtt egymásnak elárulták, annak a titkot, hogy miképpen lehet az iróasztalt kifosztani anélkül, hogy a zárt megértenék. Jovin György ma megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy a feljelentés után néhány nappal iróasztala fiókjából szételőlt húsznegy, mint nyolcvan lejt. Sava

STÍNHÁZU MŰVÉSEI

Kuncut a lány.

(Operettbemutató az aradi színházban.)

Fekete Mihály operettegyüttese szombaton este egy hármastársas előadásban mutatta be, a színlap azonban bölcsen elhallgatta a szerzők neveit, úgy látszik kiméletből, mert a darab nem válik a szerzők dicsőségére. Grünwald Alfréd és Stein Leó rosszul összefércelt librettójához Stolz Róbert szintelen muzsikát írt. Néhány énekszám ugyan még emlékeztet a „Szerencsetánc” szerencsés kezű szerzőjére, de ezek sem menthették a darabot. A rendező sok igyekezettel és hozzáértéssel állította be a darabot. Ennek is köszönhető a gyéren felhangzott taps. A szereplők fegyelmetlenül illeszkednek az együttműködésbe, de összevágó előadásukban sem adják azt az értéket, amit Aradon megszoktunk és megkívánhatunk. Több közepesen jó színész, de egyetlen kiemelkedő érték sem. Lengyel Irén kellemes színpadi jelenség, szépen énekel, bájosan és intelligensen játszik, táncra azonban bizonytalan. Zilahy Irén bájos és ügyes volt, sik

kesen mozgott és izléssel öltözött. Szücs László a Stolz-melódiákat szépen énekelte és meglepően ügyes táncosnak bizonyult. Bonvivánok között ritka az ilyen jó táncos. Misoga kedvesen komédiázott, ötletes és ügyesen táncol, de gyakran túloz. Kassay Károly humora kesernyés ízű. Szabadkai Miklós egy epizód szerepében jó volt. A többi, kisebb szereplők is igyekeztek, a kórus pedig határozottan ügyesen mozog és fegyelmzett. A rendezés dicséretére említjük meg, hogy a felvonások közök röviddek, amit szívesen tapasztalt az ettől már elszokott aradi közönség. A zenekar Gallert Pál vezetésével szépen dolgozott. (b. 13)

Lemondott a pesti Opera igazgatója.

Rosszul megy a magyar állami színházaknak.

Budapestről táviratozzák: Ismeretes és erről a körülményről a Közlöny is több ízben beszámolt, hogy az új színházi szezon Budapesten nem ütött be úgy, mint ahogyan azt a színházigazgatók remélték. Az állami színházak — a Nemzeti Színház és az Operaház — a legutóbbi színházi évadban a legnagyobb sikerrel kezdték az új szezon kezdetén azonban minden színháznak rosszul ment és ez alól az állami színházak sem képeztek kivételt. A

Mihály detektív megállapította, hogy az újabb lopást a jelenleg letartóztatásban levő Veresan Mária követte el. A cselédleány amikor megtudta, hogy kiderítették a sorozatos lopásokat, egy utolsó kísérlettel próbálkozott. Benyúlt az íróasztal fiókba és a kiszedett pénzzel megszökött. A rendőrség csakhamar letartóztatta, azonban csak az előbbi lopások gyanúja miatt. A leány azt állította, hogy összesen nyolc ezer lejt lopott el. Az újabb lopással is őt gyanúsította a rendőrség és a ma délelőtt Németvárosban tartott nyomozás megállapította, hogy a leány a pénzt az ottani lakásán dugta el. A házkutatásnál sikerült a lopott pénz egy részét megtalálni. A nyomozás tovább folyik.

HOGYAN KÉRT?

1924. okt. hó 6-án 100 lejért adtak:
Náruink:

2.80 svájci frankot.
9.96 francia frankot.
42.000 belföldi magyar koronát.
38.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.75 frankot
Párisban 10.05 frankot
Newyorkban 52 centet.

Tífuszjárvány pusztít Aradon.

Eddig tizenöt megbetegedés. — Forralatlan tej és mosatlan gyümölcs terjesztik a bajt.

(Saját tudósítónktól.) Arad város egészségügyi bizottsága szombaton este értekezletet tartott, amelyen dr. Cucu Vazul városi főorvos bejelentette, hogy Aradon felütötte fejét a tífuszjárvány. Az orvosi hivatalban eddig tizenöt tífusz esetet jelentettek be és 4 betegek közül hatot a közkórházban, kilencet pedig lakásukon ápolnak. A főorvos felhívta a jelenlevő orvosokat, hogy mindenki a saját kerületében tegye meg a legsürgősebb intézkedéseket a járvány továbbterjedésének megakadályozására. A Közlöny munkatársa az aradi tífuszjárványról beszélgetést folytatott a főorvossal, aki a következőket jelentette ki:

— Az aradi tífusz megbetegedések elszórta a város különféle részein fordultak elő. Ebből megállapítható, hogy a betegséget nem egy városrész fertőzése idézte elő, hanem annak közvetlen oka a közönség nemtörődomsége. Már több ízben hangzott el figyelmeztetés az illetékes köröktől, amelyekben óva intettük a közönséget a forralatlan tej és a tisztátalan, mosatlan gyümölcs fogyasztásától. Az aradi tífusz megbetegedések in-
tő példa a közönségnek arra, hogy ezeket a jóakaratu figyelmeztetéseket saját érdekében tartsa be.

Órizkedni kell a forralatlan tej és a nyers vagy mosatlan gyümölcs fogyasztásától és különösen ügyelni kell mindenkinek arra, hogy kezeit naponta többször

szappannal mossa meg. Ha a közönség betartja ezeket a szabályokat, a súlyos betegség tovább terjedését feltétlenül sikerül megakadályozni.

Szanálják a bécsi Depositénbankot.

Castiglioni önként jelentkezett a vizsgálóbíróknál. Hét millió lira kauciót követelnek tőle.

Bécsből jelentik: Castiglioni ma az ügyvédcével való rövid megbeszélés után délben félegy órakor a cég ügyészének kíséretében dr. Jacob udvari tanácsos, vizsgálóbíró irodájába ment, hogy kihallgatása végett rendelkezésre álljon. Amint Jacob az újságírókkal közölte, Castiglioni önként állott a vizsgálóbíró rendelkezésére, a mai napra nem kapott idézést.

Castiglioni mai kihallgatása azal végződött, hogy kötelezte magát arra, hogy a vizsgálat tartama alatt minden időben a vizsgálóbíró rendelkezésére fog állani. Hogy ennek az ígéretnek nagyobb súlya legyen, Castiglioni anyagi biztosítékot is le kellett tennie, amit a vizsgálóbíró hétmillió lirában állapított meg. Az óvadékot azért állapították meg ilyen aránylag

alacsony összegben, mert szokásától a mai kihallgatás külső körülményei mellett aligha kell tartani. Castiglioni anélkül érkezett Bécsbe, hogy a kormány vagy a bíróság a legcsekélyebb mértékben is biztosította volna személyi szabadságát. Ezenkívül utálnak arra, hogy milanoi utazása is a Banca Commercialeval való tárgyalásokkal volt összefüggésben a Depositénbank szanálása érdekében. Az a föltevés, mintha Castiglioni át akarta volna csempészni Ausztriában levő vagyonát a Banca Commerciale jelzálogkölcsonne címén Olaszországba, tárgytalannak tekinthető. Ilyen körülmények között a legkevésbé sem kell Castiglioni szokásától tartani és ezért állapított meg a bíróság ilyen alacsony kauciót.

„Mentsétek meg lelkeinket“!

Veszélyben levő aradi szociális intézmények.

„Egy kis önkéntes adományt kérünk“.

(Saját tudósítónktól.) Sohasem volt hálás foglalkozás a szociális jóléti intézmények fentartása és vezetése. Ma talán legkevésbé az. A nehéz gazdasági viszonyokat, a nyomasztó drágaságot, a munkanélküliséget legjobban azok érzik, akik azelőtt is rá voltak szorulva a társadalom jótékony intézményeire, de érzik maguk az intézmények is. A segélyreszorultak szaporodnak és a segélyezéshez szükséges anyagi források csökkennek. Arad társadalmában azonban mindig vezetett a jótékonykodásban és ennek a körülménynek lehet köszönni, hogy ma is tekintélyes számban vannak értékes és szép szociális intézményei. De a biztos megszűnés fenyegeti őket, ha sürgős és tekintélyes segítséggel nem siet Arad társadalmában megmentésükre. A legszebb és legnevesebb intézmények közé tartozik az *Aradi Anya- és Csecsemővédőszövetség* két ingyenrendelő intézménye és a *Fehér Kereszt Gyermekvédő Egyesület* két tejkonyhája. A konyhák és az ingyen orvosi rendelők egymással kapcsolatosak. Az egyik a Mocioni (Orczy)-ucca 10. szám alatt, a másik a Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) 156. régi számú házban. Ártatlan emberpalánták életét mentik itt, akik nem tehetnek a szegénységről, a nyomorról, amely gyenge szervezeteiket támadta meg a szülők tudatlansága, vagy másirányú elfoglaltsága és nagyon sokszor a rossz és hiányos táplálkozás miatt. A Közlöny munkatársa ellátogatott a Mocio-

ni (Orczy)-uccában levő rendelőbe, ahol dr. Lukáts Jenő főorvos gondos keze irányítja a gyermekéletek mentését.

Rendes kis ház, tiszta folyosó, barátságos rendelő, az előszobában már vagy tíz anya, mind ölbéli gyermekkel s egy kis sirás, amely megzavarja a rendelőszoba környékének csendjét. Beteg gyerekeket visznek a főorvoshoz, aki nem kéri a szegénységi bizonyítványt; 12-től fél 1-ig minden anyát fogad, minden gyermeket megvizsgál, honoráriumot nem fogad el, receptet ír, tanácsokat ad és fejet rendel, amit a tejkonyhán ingyen szolgáltatnak ki. Sterilizált tejet, amelyet az intézmény tejkonyhájában a sterilizálógéppel mentesítenek a baktériumoktól. Ha szükséges, akkor megfelelő tápszerekkel higitják. — A főorvos, aki nem kap honoráriumot be tegeitől, nemcsak nem fél attól, hogy sokan keresik fel anyák, beteg gyermekekkel, hanem őt, ugynevezett védőnője segítségével felkutatja őket. A szülész nőket felkérték, hogy értesítsék a védőnőket azokról a helyekről, ahol segítségre van szükség. Oda a védőnő azonnal kimegy. Nem kell szegyenkeznie előtte egyetlen családnak sem. A védőnő, — mint egész intézménye, — nem úgy viselkedik, mint aki alamizsnát ad, hanem mint akinek kötelessége a segítség. A védőnők kijegyzik az anyakönyvi hivatalban az újszülötteket és ahol szükségesnek látszik, kimennek a helyszínre és felajánlják segítségü-

ket. Az ingyenrendelőben csak 15 éves korig lehet gyermekeknek rendelni, de ha véletlenül betéved egy 17 éves beteg, azt sem utasítják el.

Az előszobában persely, a távozó beteg, illetőleg az anya anynyit helyez a perselybe, amennyit képes. Ebből és az önkéntes adományokból tartják fenn az intézményt. Az adakozás és az önkéntes adományok adása sem kötelező, de helyes és szükséges volna, hogy minden érző szívű aradi járuljon hozzá ezeknek a nemesen szép intézményeknek a fentartásához. Lukáts főorvos mondja:

— Anyagi viszonyaink miatt kénytelenek voltunk összehúzódní. A házbért felemelték, ezután csak kevesebb helyiséget bérelhetünk. Gyűjtenünk, parkünnepélyt rendezni tiltó kormányrendekezés miatt nem lehet, de önkéntes adományokat elfogadhatunk és ezekre igen nagy szükségünk van. A legutóbb, a sajtó útján történt felszólításra egy nemeslelkű aradi jelentkezett, aki magára vállalta annak kötelezettségét, hogy havonként 500 lejt fizet az intézmény fentartására, de nagyon kért, hogy a nevének se áruljam el. Önnek sem mondhatom meg. Sajnos, nagyon kevesen vannak ma ilyen pártoló tagjaink. Pedig, aki jelentkezik, hogy intézményeink fentartásához a legkevesebbel is hozzájárul, azt még attól a fáradságtól is megkíméljük, hogy idejőjön. Elküldjük hozzá pénzbeszédünket.

Indiszkreció, de el kell árulnom, hogy Lukáts főorvosnak fizetése van a jótékony intézményektől, de csak — papíron. A valóságban már nagyon régen nem kapott. Sőt egy fél év óta ő fizeti ki az intézmények házbéretét. Ha sokan volnának a főorvoshoz hasonlóan áldozatkészek, nem kellene félni az intézmények sorsát. A másik rendelő és konyha is kitünő kezekben van, dr. Dohány gyermekorvos vezeti, akinek a Saguna (Varjassy Lajos)-uccában levő rendelője és konyhája hasonló veszélyben forog, mint Lukátsé, akinek a kezében fut össze a központi vezetés, miután úgy az Anya- és Csecsemővédőnek, mint a Fehér Keresztnek főorvosa. A fentartáshoz való hozzájárulásra jelentkezni mind a két rendelőben vagy az egyesületek központi irodájában Gheorghe Popa (Ferdinánd)-ucca 7. szám alatt lehet.

Parlament előtt a jugoszláv korrupciós törvény

Belgrádból jelentik: Sándor király felhatalmazta a kormányt, hogy a parlament elé terjessze a korrupció megfékezéséről szóló törvényjavaslatot.

— Az aradi katolikus nagygyűlés. Az aradi katolikus hitközség előjárósága ma ülést tartott, amelyen az október 25-i katolikus nagygyűlés rendezését vitatták meg. A rendezés előkészítésére hat bizottságot választottak, amelyek a mai napon megkezdték munkájukat.

Első aradi arany- és ezüstárugyár

D. BRANDESZ
ARAD, Piața Avram Iancu 7.

Vess minden mennyiségben
tört és korona ezüstöt
a legmagasabb árban.

Meghalt az arab lovászfiuból lett magyar generális.

Fadlallah el Hedad Mihály érdekes karrierje. — A legkiválóbb magyar lószakértő halála.

Budapestről jelentik: Bábólnán a napokban meghalt Fadlallah el Hedad Mihály magyar tábornok és kiváló méneskari tiszt. A furcsa nevű tábornok Arábia sivatagján látta meg a napvilágot 1841-ben. Kalandos és regényes körülmények között került el tropikus hazájából és lett belőle a volt magyar-osztrák armádia legkiválóbb lószakértője és tábornoka. Sok évvel ezelőtt 1856-ban Brudermann Rezső akkor még alezredes, Ferenc József király megbízásából Arábiába utazott, hogy az udvar és bábólnai ménes számára telivér arab lovakat vásároljon. Fadlallah el Hedad kis arab fiúcska volt még és annyira megtetszettek neki a magyar huszárok, hogy melléjük szegődött. Elkísérte Brudermann és a bizottságot faluról-falura és egyik egzotikus udvartól a másikhoz. A bizottság szívesen vette az értelmes és okos arab fiú kalauzálását és amikor elkövetkezett a bucsu pillanata, Fadlallah el Hedad könnyezve kérte Brudermann alezredest, hogy vigye magával. Az alezredes is annyira megkedvelte az ifiút, hogy magával hozta. És amikor a frissen vásárolt arab telivérek bevonultak a bábólnai ménesbe, a fogadtatásra összesereglett tiszteknek feltűnt az arab fiú, aki festői arab viseletben büszkén és bátran ült meg az egyik arab kancát. Leugrott a lóról, amelyet egy méneskari katona vett pártfogásába. Ő maga pedig a kúthoz futott, belemerítette a fejét a vederbe és jót ivott... Negyven évvel később Bábólnán ismét fogadtatásra készültek. Az érkező vendég elé a ménes legszébb ménjét küldték előre a határba. És a vendég nyalkán ült meg a nemes paripát, mert a vendég nem volt más, mint a kis arab gyerek. Fadlallah el Hedad, aki azonban ekkor már

a huszárok aranyujtásos atilláját viselte és már törzstiszt volt. Az összesereglett vendégek közül egy sugárzó fiatal hölgy ezüst vedret nyújtott át neki első bábólnai látogatása emlékére. Mert az idegen be szakadt arab fiút Brudermann tábornok nem hagyta el. Neveltette és iskoláztatta. És miután felvette a keresztség szentségét és Mihálynak nevezetett, a hadsereg kötelékébe lépett. Csakhamar elismert hirre tett szert, mint lószakértő, át is helyezték a méneskarhoz és amikor másodszer vonult be Bábólnára, már parancsnoka volt a ménesnek. A királyi kegy és elismerés többször jutott osztályrészéül. Nyolcvanhárom évét élt és kedves telepén, Bábólnán temették el.

Élelmiszerrazzia Aradon

Nagymennyiségű romlott tojás a piacon.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny legutóbbi számában leleplezte az aradi piaci árusok lelkiismeretlen üzemeltetést, akik romlott vagy apadt tojásokkal látják el a város közönségét és az egészséges tojásokat élelmiszer ügynököknek adják el. Ma délelőtt dr. Luszt Ferenc hatósági orvos az aradi állami rendőrség közreműködésével nagyszabású tojás razziaát tartott az aradi piacokon, amelynek eredménye élénk fényt vet az élelmiszerkereskedők munkájára. A razziazó bizottság már a kora reggeli órákban megjelent a piacokon és az Aradra érkező tojás árusító kofákat összegyűjtötte egy Catedra lei (Tököly)-téri pincébe, ahol dr. Luszt Ferenc a tojásokat villany-

fény mellett egyenként megvizsgálta. Kivétel nélkül minden kofánál nagymennyiségű romlott tojást találtak, azonkívül a tojások legnagyobb része apadt volt. A razzia eredményéről jelentést tettek dr. Cucu Vazul városi főorvosnak, aki az egészségügyi rendelet értelmében méltó büntetéssel sújtja a romlott tojást árusító kofákat.

SPORT

Temesvári sport

A Kadima súlyos veresége. — A Spárta CFR. győzelme a TMTE fölött. — A Brassovia—Kinizsi mérkőzés.

(Saját tudósítónktól.) TAC—Kadima 7:0 (5:0). Az első osztályu bajnoki mérkőzések során vasárnap a Kadima katasztrófális vereséget szenvedett a kitünő formát kijátszó TAC-tól.

A Kadima rendkívül győnge játékot produkált. Csak Weisz Béja és Fodor II. játéka érdemel elismerést, míg a TAC teljesen ura volt a helyzetnek s állandó fölényes támadásait a jól megérdemelt siker koronázta.

Kozovics, Onodi és Kossuth elsőrangú védelme s a csatársor pompás játéka minden kritikán felül állt. — Holz és Steiner, Österling, Szeles és Golub, Kerschek és Tárnok legjobb formájukat játszották ki.

O Spárta CFR—TMTE 2:0 (2:0). I. oszt. bajnoki. Az első félidőben a széltől támogatott Spárta a többet támadó fél s ezen idő alatt éri el a két gólt. A TMTE még új emberekkel, új felállításban kísérletezik, mely nem vált be, míg a Spárta állandóan feljavul. A Spárta legjobb emberei: Weszter, Poteny, Jania és Czako, míg a TMTE csapatában aránylag a védelem a legjobb: Kriszt—Grell és Staudt. Az első gólt tizenegyesből Czako, a másodikat Jania lötte.

O Rapid—ZsSE 2:2 (2:0). I. oszt. bajnoki. A Rapid meglehetősen durva, kapkodó játékot produkált. Legjobb emberük Neurohr és Michel. A gólokat Kempfer és Rückert lövik a Rapid részéről, míg Unterreiner és Reichrath kiegyenlítik.

O Brassovia—Kinizsi 3:0 (0:0). A Kinizsi brassói kirándulása, amint az előrelátható volt, kudarcra végződött, mert a jóképességű Brassovia ellen nem szabad nyolc tartalékkal felállani. Ez a szegényteljes kirándulás remélhetőleg jó leckével szolgált a klub vezetőségének.

O Gyapjuipar—Turul 1:1 (0:0) II. oszt. bajnoki. Az első gólt a Gyapjuipar részéről Kuszka II. lövi, majd Brancu kiegyenlített. Rosenberg és Nauer, a Turul részéről pedig Petrovics játéka érdemel megemlést.

O Tricolor—Szeszgyár 1:1 (1:0). Kapkodó, alacsony nivóju játék.

O ZsTK—Freidorf 1:0 (0:0). A győzelmet Wegesser góljá nyerte meg.

O Banatul—Patria 3:2 (0:2). Változatos játék, rengeteg faultokkal.

O Kisoda—III. Ker. FC 2:1 (0:1).

O Ij. bajnoki: TAC—Banatul 8:1 (4:1). Rapid—Politechnika 2:0 (1:0). TMTE—Spárta 6:0 (2:0).

Aradi sport

O AMTE—ATE 2:0 (2:0) Bajnoki mérkőzés. Nívótlan, csapkodó mérkőzés, amelyen az ATE — noha győzéken szerepelt — nem érdemelt

meg 2:0-ás vereségét. Mind a mellett az AMTE volt a jobb csapat, ha helyenként túlerősen is játszott. Az AMTE-ből kimagaslott Perverler, Stoffa, Vizváry és Moróc, míg az AMTE-ből különösen Gencsy játszott jól. Általában az első félidőben az AMTE volt fölényben s szép akciók után Morócz lövi a vezető goalt, melyet Stoffa fordulásból lött váratlan goalja követ. A második félidőben inkább az ATE volt frontban s bár teljes igyekezetét latba veti, azonban támadásait nem kíséri szerencse, sőt az AMTE majdnem még egy goalt ér el fault miatt megítélt 11-ből, melyet Auer II. kapu fölé rugott. Bíró: Szika. Előzőleg AMTE Ij.—ATE Ij. 2:0. AMTE II.—ATE II. 2:0. Hakoah—AMTE comb 3:1.

O Arad AAC—Olympia 3:1 (2:0). Az AAC biztosan győz szívesen védekező ellenfelén. Az AAC-ból különösen a halvesor, míg az Olympiából a közvetlen védelem vált ki. Goallövők az AAC részéről Duffner, Gyebrovcszky, Pálincás. — Az Olympia vigaszgoalját Barbu II. lőtte. Bíró: Oravecz.

Simeria. Glória—CFR—Simeria—CFR 2:0 (0:0). Eldöntetlen félidő után Müller és Vasváry goaljaival győz a tartalékolt CFR—Glória. Bíró: Szabó. CAMP.

Petrosani CAMP—Jiul 3:1 (0:0). A CAMP megérdemelt győzelmével végződött a mindvégig változatos küzdelem. A CAMP goaljain Péterffy, Veszprémy és Kiminich osztottak, míg a Jiul goalja öngóllal volt. Bíró: Vatiuanu.

O Oradea-Mare. Bihorul—NSC Tör. 2:1. (0:1).

O Salonta-Marc. Egyetértés—NSCMT 2:1 (1:0). Satu-Mare Sz. Tör.—Sámson 4:1 (2:1). Sibiu Soimi—NSE 1:0 (1:0).

O AAC oldboy—Kinizsi oldboy 3:2 (1:1). Az oldboy vándordíját tehát az AAC öregjei nyerték.

O Barátságos mérkőzések. Brasov. Brasovia—Kinizsi 3:0 (0:0). Nagy meglepetéssel végződött az országos bajnok brasovi szereplése, mivel a Brasovia döntetlen félidő után biztosan győz. — Bucuresti. Cluj Victoria—Unirea 6:0 (1:0).

O Külföldi eredmények. Budapest. Bécsi Hakoah—FTC 2:1 (1:1) Bajnokiak: MTK—BEAC 0:0. VAC—Tör. 2:1 (0:1). BTC—Vasas 3:3 (2:0). III. ker.—VTE 1:0 (1:0).

A jó szóra fontos mindenkinek!

Elősmert külföldi órágyárak legjobb gyártmányai K A P H A T O K:

C S Á K Y.

cégnél Aradon, a város-házával szembeni épületben

— Tisztviselőhiány az aradi pénzügyigazgatóságnál. Az aradi pénzügyigazgatóság jelentékeny tisztviselőhiányát mutatja az a ma közzétett tisztviselői pályázat, amely szerint azonnali felvétellel nyolc tisztviselőt alkalmaz az igazgatóság. A pályázókat azonnal tisztviselőkké nevezik ki és legalább négy középiskolai végzettségről kell bizonyítványt benyújtaniok. A nyolc középiskolát végzetek előnyben részesülnek. Azonban a román nyelv szóban és írásban való tudását mindenkitől megkövetelik. A pályázóknak kérvényeikkel személyesen kell jelentkezniök az aradi pénzügyigazgatóságon a személyi ügyosztálynál I. emelet, 17. szám alatt

S. EISENSTÄDTER

szücs- és szőrmeáruháza aradi fiókja.
Arad, Str. Alexandri (Salacz-uca) 1. sz.
(Sándor v. Kelet hírlapiroda régi helyiségében)

különleges őszi és téli árjegyzéke:

sportkabátok 3900.— lejtől
boák 600.— lejtől

szőrmebundák, sportkabátok, echapok és
különböző boákban állandóan nagy készlet.
Különböző szőrmék és szőrme ruhadíszek.

Megrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Fiók: Központ: Fiók:
Timisoara. CLUJ. Alba-Iulia.

Rudolf Mosse 7028

HIREK

Megbüntették az aradi pénzügyi adminisztrátor rágalmozóját.

A Petrescu—Teodorescu-ügy érdekes fordulata.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóság ma érdekes ítélet érkezett le a minisztériumtól. A pénzügyigazgatóság egyik főtisztviselője igen súlyos vádakkal illette az aradi pénzügyigazgatóság egyik vezetőjét: Petrescu Illés pénzügyi adminisztrátort. Teodorescu György másodosztályú osztályfőnök névvel ellátott följelentést juttatott el a pénzügyminiszterhez, amelyben különböző vádakkal illette az adminisztrátort. A följelentést nemcsak, hogy teljes névvel írta alá, hanem még a fényképét is beküldte a miniszternek. A följelentésről a miniszter értesítette az adminisztrátort, aki a följelentés adatait megcáfolta. Ellenben kérte a minisztert, hogy a vele szemben tiszteletlenül viselkedő tisztviselőt büntesse meg és intézkedjék, hogy a jövőben hasonló eset elő ne forduljon. A miniszter a felterjesztésnek és kérelemnek helyt adott s ma leérkezett leírata szerint Teodorescu osztályfőnököt illetlen magatartása miatt 5 napi fizetésének, azaz 450 leinek elvonására ítélte. A miniszteri leirat hangsúlyozza, hogy a vizsgálatot folytatja és a mennyiben a sértő kifejezések, amelyek az osztályfőnök az adminisztrátorra alkalmazott, alaptalannak bizonyulnak, az ügynek még a polgári bíróság előtt is folytatása lesz és végérvényesen az lesz hivatott a főtisztviselő fölött ítéletet mondani.

— **Téves hír Anatole France haláláról.** Ma budapesti magánforrásból eredő hír szerint Anatole France a nagy író és a francia Akadémia tagja Toursban lévő villájában meghalt. A hirt nem erősítették meg, így azt fenntartással kellett fogadni. Késő éjjel érkezett táviratok megcáfolják Anatole France halálának hírért. A nyolcvan esztendő nagy író már hosszabb ideje betegeskedik és állapota tegnapra hirtelen válságosra fordult, halálának híre azonban még korai.

— Gyászmise a tizenhárom vértanu emlékére. Az aradi minorita-templomban ma, október 6-án az 1849. október hatodikán Aradon kivégzett tizenhárom magyar tábornok lelkiüdvéért alapítványi gyászmisét mondtak, melyen szépszámu és előkelő közönség jelent meg. A misét Szikra Lénárd lelkész, a minoriták irodaigazgatója mondta.

— Berthelot tábornok és Constantinescu miniszter Timisoarán. Berthelot francia tábornok, Constantinescu földművelésügyi miniszter kíséretében ma Temesvárra érkezett. A vendégeket a hatóságok fejei ünnepélyesen fogadták. Délután a vendégek Beregszó községbe utaztak, hogy az ünnepélyes földosztásnál részt vegyenek.

Egy napilap kulisszái mögött.

Az „Esti Lloyd“ kiadói a szerkesztő ellen. — Sok reklám — kevés haszon. — Nem tudják fizetni a munkatársakat. — Nem kapott bért a nyomdászemélyzet.

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül egy félévvel indult meg Temesváron az *Esti Lloyd* című gazdaságpolitikai napilap hangos reklámok között. A lap alapítói nem számoltak azokkal a nagy anyagi nehézségekkel, amelyek ma egy napilapot terhelnek. Ennek folyamánaképpen a lap belső életében már a megjelenés után néhány héttel nézeteltérések támadtak és ezek a további hetekben folyton súlyosbódtak.

A lap kiadásait megközelítőleg sem fedezték a bevételek s a deficit hétről-hétre növekedett. A lap kiadói a közelmúltban kompromittáló nyilatkozatot akartak elhe-

lyezni az aradi lapokban *Franyó Zoltán* az *Esti Lloyd* szerkesztője ellen, ezt a nyilatkozatot, az aradi lapok azonban nem közölték. Most a tulajdonosok között a nézeteltérés annyira kiéleződött, hogy *Grün Soma* igazgatósági tag megtagadta a további fizetéseket. A lap munkatársai október 1-én nem kapták meg fizetésüket, mire beszüntették a munkát. Azóta dr. Kovács kiadói hivatali főnök szerkesztette a lapot. Mivel az elmúlt hét szombatján a lapszedő munkások sem kapták meg járulékaikat nem jelentkeztek munkára és így az *Esti Lloyd* ma már nem jelent meg.

Eltemették Valérián Zsigmondot

Négyezer ember a temetésen. — Vádtanács előtt Kosztká szabadlábba helyezési kérelme. — Klienshajhászó ügyvédek az érdekes bűnpörben.

Budapestről jelentik: A magyar főváros közönsége még mindig a Röck Szilárd uccában történt véres családi dráma hatása alatt van. **Valérián Vilmos** alezredes gyilkosa **Kosztká István** dr. még őrizetben van, mert a vizsgálóbíró fenntartotta az előzetes letartóztatást. **Kelemen Kornél** dr. védőügyvéd ma irásbeli beadványt nyújtott az ügyészséghez és védenre ideiglenes szabadlábba helyezését kérte. A beadványban felhozta, hogy Kosztká letartóztatása indokolatlan, mert foglalkozása, bejelentett lakása van és szökésétől nem kell tartani. Érvül a védő még felhozta, hogy önként jelentkezett a tett elkövetése után a rendőrségen. A büntetés előrelátható nagyságát sem lehet indokul felhozni — a védő szerint, — mert erősen felvált állapotban ölte meg Valériánt, és így cselekménye többszörösen enyhül. Ezért semmiesetre sem kaphat hosszabb időre szóló szabadságvesztést. Az iratokat ma terjesztették fel a vádtanácsra, ahol a jövő héten döntenek az ügyben. Valérián Zsigmond alezredes özvegyének jogi képviselőjét **Ulain Ferenc** dr. ügyvéd vállalta el és ma bejelentette az ügyészségnek, hogy bizonyítékokat bocsát rendelkezésre, amelyeket felhasználhatnak a Kosztká elleni bűnpörben. A Kosztká-ügynek ezenkívül érdekes fordulata van, amely az ügyvédi kamarát is valószínűleg foglalkoztatni fogja. Ugyanis amikor letartóztatták a

gyilkos ügyvédet, több ügyvéd felment a rendőrségre és szinte tolatkodó módon zaklatták a kétségbeesésben levő Kosztkát, hogy bizzarajuk védelmét. Egyik-másik a honoráriumról is lemondott és kilátásba helyezte, hogy pár nap alatt kieszközli szabadlábba helyezését. Kosztká visszautasította az ajánlatokat, mert már választott magának védőt. Azonban az egyik ügyvéd nem nyugodott elbe bele és amikor a Markó-uccai fogházba szállították Kosztkát, behívatta cellájából és ismét rá akarta beszélni, hogy bizzar a védelmet. Kosztká ekkor magához kérte dr. Kelemen Kornél védőjét és megkérte, hogy intézkedjen az irányban, hogy az ügyvédek szüntessék meg a zaklatásokat. A védő bejelentette az ügyet a budapesti ügyvédi kamarának, ahol megindítják a klienshajhászó ügyvédek ellen a fegyelmi eljárást.

A meggyilkolt huszáralezredes, Valérián Zsigmondot ma eltemették el a Kerepesi temetőben. A temetésre több mint négyezer ember gyűlt össze. Az impozáns temetési menetben résztvett a **Budovics Akadémia** tanári kara és növendékei teljes számban, mert az alezredes az akadémia egyik tanára volt. A koporsót szinte elborította a sok virágkoszorú. A beszterelés után a koporsót a sírba eresztették, majd ezután az akadémia egy diszszázada sortűzet adott le.

— **Ujabb kártyarazzia Budapestben.** Budapestről táviratozzák: A budapesti rendőrség erőfeszítéssel akarja megakadályozni az erősen elterjedt szerencsejátékokat, és

ezért állandóan razziaikat rendez. A rendőrség nemrég bizalmas értesítést kapott, hogy egy **Demeter** (Friedmann) Sándor nevű egyén Budán klubot akar alapítani,

ni, hogy ott kártyabarlangot rendezzen be. A nyomozás kiderítette hogy Demeter egy **Szerény** nevű kártyással Budai Művészethon címen az Eszplanád szállodában klubot alapított és éjszakánként nagy kártyacsaták folynak a klubban, mielőtt még a belügyminisztérium engedélyezte volna a működést. A rendőrség razziaát tartott és körülbelül 30—40 férfit és nőt talált, akiket előállított a rendőrségen. Az eljárást a klub vezetője ellen és a helyiségben talált játékosok ellen megindították.

— **Templomjubiläum Clujon.** A cluj-kolozsvári piarista-templom október 15., 16. és 17. napjain felszentelésének 200-ik fordulóját ünnepli. Az ünnepségek keretében a cluj-kolozsvári róm. kath. főgimnázium volt tanítványai irodalmi matiné és egyetemes találkozó rendeznek. A volt tanítványok meleg szeretettel kérik iskolatársaikat, hogy az ünnepségeken és találkozókon résztvenni szíveskedjenek. Résztételüket a róm. kath. főgimnázium igazgatóságának jeleinték.

— **Hat és fél milliót kapott a megye a kormánytól.** Arad megye prefektusa **Georgescu János** belügyvezér felügyelő, aki több napja tartózkodik a fővárosban, táviratozott Aradra, hogy a kormány két millió lejt utalt ki a megyének buzávásárlásra és négy és fél milliót a Semlac-Sajteni és Nadlac között levő műút kiépítésére. A prefektus két nap múlva érkezik vissza Aradra.

— **Uj árvaszéki illetékek.** Az aradi árvaszékekhez érkezett igazságügyminiszteri rendelet értelmében az árvaszékekhez intézett iratokra is ugyanazok az illetékek érvényesek, mint a pénzügyigazgatóságokhoz intézettek. Minden az árvaszékekhez intézett kérelem után 5 lej a illeték. Kivételt képeznek a kiskorúak, a gondnokság alatt levők és ezek képviselői által beadott kérelmek. Az adásvételi szerződések, a cserék, a kilépés jóváhagyása, bármilyen anyagi művelet vagy kölcsönök jóváhagyása iránti kérelem után: 1000 lejig 4 lej, 1100—1200 lej 6 lej, 2000—3000-ig 9, 3000—4000-ig 12 lej, 4000—5000 lejig 15, 5000—6000 lejig 18 lej, 6—7000 lejig 21 lej, 7000—8000 lejig 24 lej, 8000—9000 lejig 27 lej, 9—10.000 lejig 30 lej és minden ezer lej után még további három lej. Vétel esetén azonban a díjat nem kell kifizetni, ha vevő kiskorú vagy gondnokság alatt levő. A házassági jóváhagyás mintája után 100 lej, örök befogadási kérelemért 200 lej, szegényeknek azonban 50 lej kell fizetni. Idő előtti nagykorúsítási kérelem díjazása 200 lej.

Iskolai beiratkozások alkalmával, legolcsóbban
STRASSER
divatruházában vásárolhat Aradon

Az összes őszi és téli árak óriási választékban raktárra érkeztek!! — Feltűnő olcsó árak!!

Vándor divatruház

Arad, Strada Melianu (Forray-ucca)
Kérem kirakataim megtekintését!

— Elítélték a salgótarjáni zsidó-
verő katonákat. Budapestről jelen-
tik: Szombat délután mondta ki a
salgótarjáni haditörvényszék az
ítéletet a salgótarjáni zsidóverő ka-
tonák felett. A törvényszék Szabó
István tizedest és Vattray József
szakaszvezetőt 3—3 havi börtön-
re, Teller Kamillót másfél évi su-
lyosbörtönre ítélte, mert be-
bizonyult, hogy lopást is követett
el. Binder Márton őrmestert, Ger-
gelyt, Gyuresót, Juhászt és Pollá-
kot pedig felmentette. Az elítéltek
megnyugodtak az ítéletben, az
ügyész azonban három napi meg-
gondolási időt kért.

— Legjobban tanít ligedűt, zon-
gorát dr. Mezey. Zay. Arad, Strada
Bratianu 21.

— H. Sziklay Gizi tánciskolájá-
ban Aradon, október 8-án új táncko-
lon kezdődik kezdők részére.

— Könyvek félárban Kerpelnél.

— Az Uránia igazgatósága a kö-
zönséghez. Az Uránia mozgószin-
ház igazgatósága ezuttal kéri a
nagyközönség szíves elnézését,
hogy a vasárnap délelőtti gyer-
mek matiné — közbe jött villa-
mosáram-zavar miatt — önhibá-
ján kívül, a jelzett időben nem tart-
hatta meg. A villamos művek igaz-
gatóságától nyert információk sze-
rint olyan üzembiztos mint a va-
sárnap, csak a legkritikább esetben
történhetik meg, úgy, hogy a jövő-
ben tartandó előadásoknál szinte
ki van zárva hasonló eset. Egyben
ezuttal közli az Uránia igazgatósá-
ga, hogy a gyermekmatiné ez-
után mindenkor vasárnap délelőtti
fél 11 órakor kezdődnek, hogy a
gyermek 12 órára már otthon
lehessenek.

— Elfogott pénzhamisítók. A te-
mesvári rendőrség ma jólsikerült
fogást csinált. Letartóztatta Sifler
Ignác mechanikust és Balogh
Emil gyárvarosi korcsmáros, a
kikről bebizonyosodott, hogy hamis
100 és ötszáz lejes bankjegyeket
hoztak forgalomba. A gyanúsított-
akat átkísérték a lugosi ügyész-
ségre és ott fogják lefolytatni elle-
niük a vizsgálatot.

— Korcsmai verekezés vége. Vé-
res verekezés történt az éjszaka
Arad egyik külvárosi táncmulatsá-
gán. Nagy Sándor és Mutiu Ba-
lázis ittás állapotban összeszóla-
koztak és Mutiu zsebkésével mell-
beszurta Nagy Sándort. A szeren-
csétlen embert eszméletlen állapot-
ban szállították az aradi közkör-
házba. Állapota életveszélyes. A
késelő legény ellen megindult az
eljárás.

Drámát legjobban Shakespeare
írt; de poloskát egyedül LOVAS
írt. Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 111.

Bűnügyi zárlat Vörös István vagyonára.

A tavalyi nagy bukás következményei. — Vörös István viszonyát eme-
dig még nem nézhette át és ezért

(Saját tudósítónktól.) Még
élénk emlékezetben él Sárkány Gé-
zának, a budapesti Kereskedelmi
és Gazdasági Részvénytársaság
kárára elkövetett nagyarányú sikk-
asztása, amiért bünvádi eljárás
is indult ellene. A vállalat tulajdo-
nosa dr. Vörös István annak ide-
jén teljes felelősséget vállalt az üz-
letvezető kötelezettségeiért és a
két és fél milliárd koronát kitevő
hiányt magánvagyonából fedezte.
Az ügy azonban ezzel még nem
ért véget, mert a vállalat Sárkány
manipulációi folytán súlyos anyagi
zavarok közé került és kénytelen
volt önmaga ellen kényszer-
egyhességet kérni. Ugyanakkor a
hitelezőknek 50 százalékos kiegye-
zést ajánlottak fel. Dr. Csiky Ká-
roly törvényszéki bíró tegnap tar-
totta meg a tárgyalást ez ügyben.
A tárgyaláson dr. Szilberger József
vagyonfelügyelő betérjesztet-
te jelentését, amely szerint a vál-
lat passzívái 6492 milliót, az ak-
tívái 2580 milliót tesznek ki. Dr.
Szilberger egyben azt is bejelen-
tette, hogy a vállalat könyveit ed-

dig még nem nézhette át és ezért
arra kérte a bíróságot, hogy ha-
lasszák el a tárgyalást. A bíróság
eleget tett a vagyonfelügyelő ké-
relmének és a tárgyalást novem-
ber 8-ig elnapolta. Az ügynek
azonban egyéb bonyodalmai is
vannak. A szegedi Belvárosi Bank
feljelentést tett különböző büncse-
lekmények címén dr. Vörös István
ellen, amonkivül Kuffler Pál ellen,
akit viszont azzal vádol, hogy ösz-
szejátszott dr. Vörössel, a többi hi-
telező kijátszására. Egyben a
bank bűnügyi zárlatot kért elren-
delni mindkét feljelentett ellen. A
budapesti büntető törvényszék
helyt adott a bank kérelmének és
elrendelte a bűnügyi zárlatot. —
Azonban mindkét feljelentett meg-
felelt a döntést a vádtanács-
hoz, amely feloldotta a zárlatot.
Egyben dr. Vörös István feljelen-
tést adott be a feljelentő szegedi
bank ellen csalás címén. Az eljá-
rás mindkét ügyben folyik és töb-
szekorokban feszült figyelemmel te-
kintenek a különös bűnügy fejle-
ményei elé.

IV. Károly naplója apokrif?

Könyvalakban megjelennek az elhunyt uralkodó följegyzései a királypuccsokról.

Münchenből jelentik: A müncheni Verlag für Kulturpolitik nagy apparátussal hirdeti az utóbbi időkben IV. Károly „Napló”-jának közeli megjelenését. Az előzetes jelentés megemlíti, hogy a kiadandó mű Károly király azon följegyzéseinek összefoglalása, amelyeket az 1921 április és októberi puccs- napok alatt írt. A mű állítólag Werkmann kapitánynak Károly király által tollbamondott adataival egészül ki.

A magyar legitimisták egyik vezetője, aki az uralkodó pranginai udvartartásával és magával Károly királlyal állandó összeköttetésben állott, egyik bécsi lapban nyilatkozatot tett most közre a későbbi császárnappal kapcsolatban és azt állítja, hogy a művet a legnagyobb fentartással kell fogadni, mivel nagyon kevés, vagy éppen semmi jogcímet nincs arra, hogy eredeti okmányokként szerepeljen. Tény az, hogy Károly király halála után valóban fontos följegyzések maradtak vissza, nem is beszélve köztudomású naplójáról. A most kiadandó állítólagos „napló” idejéből azonban csak néhány szóraványos följegyzés maradt, vékony jegyzőkönyvecske, amelyben a király kitérte tések és rendjelek adományozásának tervét dolgozta ki. Aki valaha is jó embere volt, vagy segített neki, azt mind belevette a jegyzékbe, nem felejtette ki még egy szerény kis cselédleányt is a nevét sem, aki lelkesen fogadta Erdődy gróf kastélyában.

Politikai tervekről, törekvésekről és reményekről azonban nincs szó a kis jegyzőkönyvben. Minden valószínűség szerint a tervbe-

vett könyv megjelenése hosszú politikai korszaknak lesz okozója és a cáfolatok tömegét vonja majd maga után.

MOZI

xx Jackie Coogan — A kis bohóc főszerepében, ma kedden utoljára az Uránia mozgószínházban. Ma kedden vetítik utoljára az Urániában a legkedvesebb Jackie Coogan filmet, A kis bohócot. Ezideig minden előadásban zsúfolt nézőtér közönsége élvezte Jackie Coogan igazi művészi alakítását. A végtelemlenül kedves filmen kívül egy egészen új kétfelvonásos amerikai vigjáték is vetítésre kerül. Előadások kezdete fél 5, fél 8 és 9 órakor. — Közkívánatra szerdán „Ilona” főszerepben Putty Lya.

xx Ma kedden utoljára vetíti az Apolló mozgószínház a Maxim-mulató csillaga (Osztrigás Mici) című rendkívül kedves szalon vigjátékot. Feydeau György bájos darabja után készült ez a francia ötletességgel megírt váratlan és szellemes fordulatokkal tarkított film, amely minden jelenetével egészen új, mulató helyzeteket teremt. A főszerepet P. Menicheli alakítja bájos közvetlenséggel. A nagy képet a 9 órai előadásnál egy ötletes kétfelvonásos amerikai vigjáték: „Zigotto és a kémek” előzi meg.

xx Az Apollóban az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Szerdán új drámabemutató lesz az Apollóban. Holnap szerdán különös érdekességű filmdrámát mutat be az Apolló mozgószínház „Sironul” címen. A darab megrázó témája izgalmas eseményei és változatos je-

lenetei oly haásosak, hogy ez az egyetlen film is alkalmas arra, hogy a magyar filmművészetet európai tőkélyűvé emelje. A nagyszerű darab kiváló alkalmat nyújtott a magyar filmhirességek legkiválóbbjainak: Lillian Gray-nek, Pethes Imrének, Zilahy Gyulának, Pázmánnának és Pázmán Ferencnek fényes tehetségük teljes kidomborítására.

Csaló ügynök.

Ujabb feljelentések Herczl Lajos titkosoarai (temesvári) ügynök ellen.

(Saját tudósítónktól.) Annak idején már megemlékezünk Herczl Lajos temesvári ügynök széllámosságairól, aki ellen több rendbeli csalás miatt folyik az eljárás.

Herczl Lajos több hirdetést megrendelést hamisított, hogy ezek jutakát felvegye. Így Erdélyi Izso gépkereskedő nevét hamisította egy 4320 lejes megrendelés alá, meghamisította a *Baltic—America Linie* bucaresti megbízottjának aláírását, a *Délamerika* hajózási vállalatnál felvett 1000 lejt elsikkasztotta. Ezenkívül több kisebb-nagyobb sikkasztást követett el a *Közlöny* kárára. Ezekben az ügyekben a nyomozás befejeződött, az iratok az ügyészségen vannak.

Herczl Lajos ellen azonban újabb feljelentések is érkeztek az ügyészséghez. Feljelentést tett *Klauber* régiségkereskedő és *Plesz* Jakab ügynök, mindketten sikkasztással vádolják a könnyelmű fiatalembert, akit annak idején a rendőrség már letartóztatott és átadott az ügyészségnek, azonban az ügyészség, minthogy szökéstől nem kell tartani, szabadlábra helyezte.

Nem engedélyezik a pesti bikaviadalokat.

Az utolsó tárgyalások is eredménytelenül végződtek. — Félmillió lírát fizettek rá a vállalkozók.

Budapestről jelentik: A Budapestben tervezett bikaviadalok végérvényesen meghiusultak, mintán az újpesti előjáróság az utolsó pillanatban megtagadta a beleegyezését a viadalok megtartásához. Az olasz és spanyol vállalkozók körében nagy elkeseredés uralkodik, mert eddig mintegy 500 ezer lírát fektettek a vállalkozásba. Ez a pénz természetesen elveszett, ha nem sikerül megszerezni az engedélyt. A vállalkozók minden eszközt megragadtak, hogy rábíráják a városi tanácsot az engedély megadására. Még kormányaik diplomáciai intervencióját is igénybe vették és az olasz és spanyol kormány Rakovszky belügyminiszternél intervegniált is. Azonban a miniszter kijelentette, hogy nem sértheti meg a város autonómiáját és nem avatkozhat bele a tanács döntésébe. Így az utolsó remény is elszállt és most már tömegesen nyújtják be a pereket az F. T. C. és U. T. E. ellen, amelyek garantálták a spanyoloknak és olaszoknak, hogy keresztülviszik a szükséges engedélyeket. Jogszkörcökben érdeklődéssel tekintenek a perek fejleményei elé.

Mindennemű szőrmeárak leg-**I. NAGY SZÜCS** üzletében, ARAD, Strada
jutányosabban beszerezhetők Alexandri (Salacz-uca) 5. sz.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedik a román valuta.

Párisban 10.05, Zürichben 2.75 a lej árfolyama.

(Saját tudósítónktól.) A román valuta emelkedő tendenciájában a mai zürichi nyitóárfolyamon elérte a 2.77.50-es magasságot, a zárókurzusokban pedig 2.75-el jegyezték a leut. Párisban a lej nagyarányu emelkedésében 10.05-re ugrott. A devizapiacomban bész volt és hanyhaság uralkodott. — Bankkörök újabb lejemelkedést várnak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 6.) Francia frank 11, svájci frank 37, dinár 2.55, líra 8.85, dollár 184, szokol 5.60, angol font 8.40, Budapest 420, Prága 5.65, Milano 8.30, Páris 10, Belgrád 2.66. **Kifizetések:** Bécs 380, Zürich 35.90, London 837.50, Newyork 183.

ZÜRICHI NYITÁS. (Október 6.) Amsterdam 202.35, Newyork 522.50, London 233150, Páris

27.50, Milano 22.85, Prága 15.60, Budapest 0.0068, Belgrád 7.32.50, **Bucuresti 2.77.50**, Varsó 101.50, Bécs 0.0073.75.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Október 6.) Amsterdam 202.50, Newyork 521.75, London 2326, Páris 22.77, Prága 15.60, Budapest 0.0068, Belgrád 7.30, **Bucuresti 2.75**, Varsó 0.0001.01.50, Bécs 0.0073.75.

BUCURESTI TÖZSZEZARI'AT. (Október 6.) **Kifizetések:** Páris 10, London 835, Newyork 187, Milano 8.30, Zürich 36.10, Bécs 0.0027, Prága 5.60. **Valuták:** Napoleon 750, aranymárka 43, körök líra 1.05, léva 130, angol font 835, francia frank 10.30, svájci frank 36, líra 8.50, drachma 350, dinár 255, dollár 188, lengyel marka 0.00034, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0025.50, szokol 5.50.

Az Angol—Magyar Bank és Lloyd Bank fuziója.

Budapestről táviratozzák: Az Angol—Magyar Bank ma délben tartotta azt a közgyűlést, amelyen kimondotta a Lloyd Bank vállalkozásaival való egyesülését. A rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a fuzió következtében 2400 milliós alaptőkéjét három és fél milliárdra emeli fel. A határozat szerint 11 darab Lloyd Bank részvényért adnak egy darab Angol Magyar Bank részvényt. A Lloyd Bank csütörtökön tartja fuzió-közgyűlést, amely azonban viharosnak ígérkezik, mert a kis részvényesek nem fogják szó nélkül tűrni megkárosításukat. Még az is kérdéses, hogy a fuzionálás tényleg megtörténik-e, miután a Lloyd Bank igazgatósága ugyan átvonult az Angol Magyar Bank igazgatóságába, de a fuziót nem szavazták meg a részvényesek.

Siron tul.

Dráma. :: Lilian Gray, Pethes Imre, Zilahi Gyula, Pázmánné és Pázmán Ferencsel az

Apollóban

A bécsi nagy bankkrízis

A bécsi bankok ismét százzszámra bocsátják el tisztviselőiket.

Bécsből jelentik: Az egyre nagyobb mérvet öltő krízis újabb redukcióra kényszeríti a bécsi bankokat. Ismét százzszámra mondtak fel tisztviselőiket. Az Angol-osztrák bank 370 hivatalnokot és 120 szolgát bocsát el. A Wiener Bankverein alkalmazottainak 25 százalékának, 400 hivatalnoknak és 150 szolgának mondtak fel. A Bodencreditanstalt 60 tisztviselőt és 20 szolgát bocsát el ismét. Az Unionbanknál a tárgyalások most folynak, annyi azonban bizonyos, hogy Boser intézete is legalább újabb 100 tisztviselőnek fog felmondani. A Ländlerbank 140 hivatalnokot és 30 szolgát épít le. A Verkehrsbanknál 150 hivatalnok, közöttük 40 fő tisztviselő, valamint 40 szolga kapta meg a felmondó levelet. A Kompasbank 35 alkalmazottját bocsátja el.

Érdekes folyamat megy végbe a Zentralbodencreditanstaltnál. Mikor a Zentralbodencreditanstalt tavaly fuzionált a zavarok közé került Wiener Kommerzialbankkal. 450 hivatalnoka volt. Ezt a létszámot 170-re építették le. Ebből a 170-ből mostan ismét elbocsátanak 53-at. A Zentralbodencreditanstaltnak 13 direktora és 5 igazgatósági tagja van. A hivatalnokok egy évben összesen hat mil-

liárdot, a 18 igazgató ellenben öt milliárdot fognak évente kapni.

A Zentralbank der Deutschen Sparkassen 150 tisztviselőt bocsát el. Egyedül a Niderösterreichische Escomptgesellschaft nem redukálja tisztviselőinek létszámát. Az elbocsátottak 17 havi végkielégítést, 40—80 millió koronát kapnak. Helyzetük azonban igen szomorú, mivel a jelenlegi viszonyok között semmi remény arra, hogy új állást szerezzenek. Így, tehát a végkielégítés elköltése után a nyomorgók száma ismét szaporodni fog Bécsben.

STREBESZTOS GÉNEZTEK

Manci és Otti — Arad. Tolmácsoltuk az Uránia igazgatóságánál azon kívánságukat, hogy szeretnék, ha az „Ilona”—Putty Lya-filmét az igazgatóság műsorra tűzné. Az új igazgatósághoz hasonló kérelem nagyon sok érkezett és ezért az Uránia igazgatósága az „Ilona”—filmét október hó 8-ára műsorra vette, ezzel is dokumentálni kívánja, hogy a közönség kívánságait mindenkor igyekszik teljesíteni. Kérjük azonban, hogy hasonló kéréssel a jövőben forduljanak egyenesen az Uránia igazgatóságához.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Szőrmebundák

készen és rendelésre

kaphatók

Joanovits Antal szücs
Arad, Bulev. Regina Maria 9.
(Neuman-ház.) Alapítva 1882.

Temesvári Mozi

A legszebb német film!
A legkéletosebb film
a mozitechnika terén.

„NIEBELUNGOK”

2 nagy részben.

I. Réssz:

Belvárosi mozi: } okt. 9, 10 és 11.
Gyárvárosi mozi: }
Mehalai mozi: } okt. 14 és 15.

II. Réssz:

Belvárosi mozi: } okt. 12, 13 és 14.
Gyárvárosi mozi: }
Mehalai mozi: } okt. 16 és 17.

Helyárak: 30, 25, 20, 15 és 10 lej.

Alkalmi vétel!

Belvárosban emeletes bérház, 340 ezer lejért sürgösen eladó. Megbízott „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben. 16057

442

5622

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

megérkeztem

kalapujdonságaimmal!

Minden héten új választék kalapokban, díszekben, szalag- és iparműszeti dolgokban. Kiváló tisztelettel:

PAULINA DEIN PAULA, ARAD.

Belváros szívében

Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca), végében magas földszintes uriház, három nagylakással, vétel esetén átvehető 5 szoba, alkov, elő, fürdőszobás lakással, 850,000 lejért eladó. Egyedüli megbízott „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben.

Emeletes bérház

a belvárosban, öt modern parkettás nagylakással, hat kislakással, azonnal átvehető 3 szoba, előfürdőszobás, májusban még átadó 4 szoba, elő, fürdőszobás lakással, nagy udvar, hatalmas gyümölcsösökkel, 1.700,000 lejért E L A D Ó. Megbízott: „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben. 16057

Kisebb fűszerüzlet

a külvárosban berendezéssel együtt egyszoba, konyhas lakással, 35,000 lejért E L A D Ó. — Megbízott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben!

Társak tőkével kerestetnek szociációs szabadalom

kihhasználásához !!

A cikk gyártásánál és forgalombá hozatalánál Romániában konkurencia nincsen és nem lehet. Komoly reflektánsok irjanak „Kincs” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 5698

Vashordó

200 l. tartalommal, festett, teljesen új, masszív gördülő gyűrű és végabronccsal nagyobb mennyiségben jutányos áron eladó. Budolfi Mosse 7025

Oxigén-gyár Arad, Telef. 505.

„Hermes” 18.002.

5640

Gyakorlott

KOTOK és KÜTONOK

minden időben, jó javadalmazásu foglalkozást találnak

M. VOGELSANG

kötött sportcipkek gyárában
SIBIU (NAGYSZEBEN.)

Valódi angol szövetek

tölkabát, raglán ruhaszövet

Székelynél,

Arad, Piata Avram Ianon 20 (Szabadság-ter). 4958

Varga Kálmán

női szabó, Arad, Str. Eminescu 10. sz. (Deák Ferenc-u.) Évek óta fennálló angol női ruha-szalonomat a mai kor igényeinek megfelelőleg francia női ruha-szalonnal kibővítettem s ennek vezetésével teljes szakismerettel bíró **Szekeres Mariskát** bízom meg, mely körülményt a n. é. url. hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlom.

Feltűnően Ujabb küldemények érkeztek a legújabb olcsó árak! Őszi és téli felöltő és ruha udonságokban:

PLESZ központi női és gyermekfelöltő nagyáruházába ARAD, a szín- ház hátsó bejáratával szemben. **Kérem a címre figyelni!!!** 5171

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szövegértés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vestigabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szöglet hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

INTELLIGENS nő, ki a háztartásban segédkezik, négyéves leánygyermek mellé felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5688

INTELLIGENS, megbízható kisasszony helyet változtatna, kisebb gyermekekhez menne. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 5689

VOLT máv. főmozdonyvezető, keres iparvasutnál alkalmazást, mielőbbi belépésre. Aczél Zsigmond Arad, Strada Consistorului (Báthány-ucca) 50. 5691

PERFEKT főzőnő uriházhoz ajánkozik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 5697

ÜGYES házivarrónő házakhoz ajánkozik. Arad, Strada Rahovei (Mihály-ucca) 73. szám. 5692

TÉGLAGYARI gépész állást keres. Bauer Sannicolaul-Mare (Nagy-szentmiklós). 5695

KERESEK 2 éves fiúgyermek mellé egy jobb leányt, aki németül beszél. Arad, Str. Bucur 15-17. földszint 1. 5700

PERFECTE deutsche Korrespondentin, Stenografin, und Maschinschreiberin sucht Nachmittagsbeschäftigung. Adressen abzugeben Rudolf Mosse (Sándor hírlap-iroda) Arad. 10.132

IRODISTANOT, magyar-német nyelvismeréssel, aki gépelésben, könyvelésben gyakorlattal bír, keres gyári lerakat. Ajánlatot Rudolf Mosse (Sándor hírlap-irodába) Arad „Gyári lerakat” címen kérek. 10.132

Lakás.

TANARNO butorozott szobát keres esetleg ellátással. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 5702

Vétel és eladás.

TENGERI daráló, 4 lóerős villamos motor és körfűrész eladó. Virág Kálmán Arad, Bul. Carol I. 7. 5620

VITRIN, stb. eladó. Arad, Piața Avram Iancu 16. földszint 8. Nyáriné. 5694

TIZENKÉT személyes és 6 személyes ezüst evőeszközök, Biedermayer salon és székek, barokk-ebédlő, szalon, hálóberendezés, bőrgarnitúra, könyvszekrények, íróasztalok, antik szekrény, tükrök, asztalmenüek, hintaszék, szekrények, fotelek, kézimunkák, festmények, szamovár, disztárgyak, télikabátok, stb. eladó. Arad, Strada Consistorului (Báthány-ucca) 12. I. em. jobb. 1000

LÁTHATÓ IRASU írógép, Smith Bros amerikai gyártmány, olcsón eladó. Megtekinthető az aradi Fehér Kereszt melletti dohánytözsében. 5701

PIANINO, elsőrendű gyártmányu olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad 15.098

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szobaberendezéseket, butorokat darabszámra, szőnyegeket, ezüst, mü, antik, bronz és disztárgyakat, ékszereket, festményeket, íróhőrneműeket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Báthány-ucca.) I. em. jobb. 1000

DOMBORNOMÁSU névjegyek, levélpapírok minden papírüzletben beszerezhetők. 4352

STOCK MOTOREKE romániai képviselő és alkatrészek gyári lerakata „Hercules” gépgyár, Rohlik Ferenc Timisoara. Telefon 724. 5557

NŐI kalapok legolcsóbban Poschnál kaphatók. 5658

KÖLTÖZÉS miatt az összes textil és divat áruk olcsón kiárúsítottak. Posch áruház Arad. 5657

ELSŐRENDŰ PIANINO olcsón eladó. Arad, Str. Mărășesti 32. 5667

BUTORRÁKTÁRÁMBAN ebédlők, hálószobák olcsóáron kaphatók Wiegelfeld. Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 873

ELADÓ egy 1500 kgr. marhamérleg. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5696

ANTIK consol-tükrök, varrógép, festmények, apróságok, eladók. Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca) 5. I. 4. 5695

GYERMEKÁGY fehér fából, sodrony betéttel, gázrehand, házi telefon, olcsón eladók. Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 8. I. em. 5690

ELADÓ 50 méhesalád bő mézkészlettel. Bővebb felvilágosítás Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad. 10.131

Ezüst tárgyakért

ékszerekért, termékek arany és ezüstért, műfogakért Igen magas árakat fizet **KUN JOZSEF** ékszerész Arad, Bulv. Regina Maria

HAJÁT VESZÉK

Flecher János modern hajmunka vállalat. Arad, Str. Mărășesti (v. Kossuth-u.) 24.

Reithoffer-féle gummikabátok érkeztek!

Gummi kabát Lej 960.—
Fregoli gummikabát Lej 2250.—
Férfi öltöny Lej 1650.—
Férfi raglán Lej 2450.—
Bőrkabát Lej 3850.—

Muzsaj József

férfi-, tíu- és gyermekruha telepe Arad—Nagyvárad. 5676

— Művészeti fénykép felvételek. — **Steinitzer Dezső** fotóműintézet Arad, Bul. Reg. Maria 20. — Aquarellek és nagyítások a legszebb — kivitelben eszközöztetnek. —

ANTALFY szücsmester Szörmeáruk átalakítását jutányosan és pontosan eszközölöm. Nagy választék színes és fekete rókákban. 5501 Arad, Str. Matei Corvin (Hunyadi-u.)

HARISNYA még mindig a régi olcsó árban és jó minőségben szerezhető be! **BOGYO A.** Arad, Str. Eminescu 13. szám. Minden színben órna, fátul, flór és pamut minőségben, 20 lejtől 148 lejtig. Férfi és gyermek harisnyák 18 lejtől, gyermek szvettáruk 90 lejtől. — Műl jumperek és jumper pamutok, rövidáruk stb. nagy választékban. 4936

Szőnyegek, sezlontakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők: Lisssem Sándor confectió és néldivat üzletében Arad Piața A. Iancu (Szabadság-tér) 2

Ingatlan.

ELADÓ SZABADKÉZBŐL és azonnal átvehető 85 kat. hold szántóföld gazdasági felszereléssel, tanyaépületekkel, az országút mentén. Lugojtól 7 km. Cím: Sima Aurel főszemesz Báline (Krassó-Szörény m.) 5623

CHIROCON két kat. hold szőlő kolnával együtt, nagyon olcsón eladó. Bővebbet Wallinger-irodában Arad. 15.094

Üzletek.

HATVAN év óta fennálló pékség házzal együtt eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.098

Oktatás.

FRANCIA, ANGOL órákat vennék perfect nyelvtanárnőtől. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3000

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabászati tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

ELSŐRANGU HAZIKOSZT kapható egy intelligens családnál. Calea Bihorulul 2-4-6. (volt Nagyvárad-ut) sarkán, Schvarcz-ház, emelet 30. olosó áron. — Ugyanott egy zongora is kibérelhető. 2000

VASÁRNAP reggel a villamos állomásnál egy imakönyv zöld bőrkötésű elvezett, kérem a megtalálót jutalom ellenében, Arad, Piața Catedralei (Tüköltér) 2., átadni. 5699

Mosótyu-telepen

lévő ház, elfoglalható egy szoba, konyhás lakással, 200 □-öles telekkel 65.000 lejtért **E L A D Ó**. „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Rudolf Mosse 7015

Tégla

nagyméretű, kitűnő minőségű

cserép

duplafalacs 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható

Pollák Sándor

gőztéglagyárában, Arad-on.

Olcsó árak órák, ékszer és disztárgyakban Feiner óra- és ékszeráruházában Arad, Str. Bratianu

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál Arad, Str. Eminescu 28-30. (Deák F.-ucca). ahol kizárólag angol és brünni férfi szövetek, szabókellékek állandó nagy raktára.